

„Wpływ skroplin w instalacjach wentylacyjnych na wtórne zanieczyszczenie mikrobiologiczne powietrza”

Cel projektu. Głównym celem projektu jest określenie wpływu skroplin okresowo pojawiających się w instalacjach wentylacyjnych i klimatyzacyjnych na wtórne zanieczyszczenie powietrza nawiewanego do pomieszczeń biurowych. Cel ten ma zweryfikować tezę, iż skropliny jako źródło namnażania, rozwoju oraz powrotu ze stanu hibernacji zarówno bakterii jak i grzybów stanowią jedno ze źródeł zanieczyszczeń w instalacjach wentylacji mechanicznej oraz klimatyzacji.

Opis badań Określona zostanie ogólna liczba bakterii i grzybów w skroplinach (powstających na powierzchni chłodnic w centrali wentylacyjnej oraz w klimatyzatorach w wybranych pomieszczeniach reprezentatywnych) i w biofilmach (powietrze zewnętrzne, magistralny kanał nawiewany i powietrze wewnętrzne). Badania obejmą także lekooporność i wirulencję bakterii oraz bioróżnorodność drobnoustrojów pobranych ze skroplin, co przyczyni się do oszacowania wpływu skroplin na zdrowie użytkowników pomieszczeń.

Powody dla których podjęta została tematyka. Znaczącą część swojego życia ludzie spędzają w pomieszczeniach ściśle odizolowanych od warunków zewnętrznych. Dlatego stawiają coraz większe wymagania dotyczące lepszej jakości powietrza otaczającego (w tym związanej z jego warunkami mikrobiologicznymi). Szczelność pomieszczeń oraz konieczność zapewnienia wymaganej jakości powietrza w pomieszczeniach (w tym jego „świeżości”) wymusiła powszechne już stosowanie systemów wentylacyjnych i klimatyzacyjnych. Ich działanie sprowadza się do transportu odpowiednio uzdatnionego powietrza zewnętrznego lub mieszaniny powietrza zewnętrznego i obiegowego wewnątrz najczęściej metalowych kanałów o przekroju prostokątnym lub okrągłym oraz do dostarczenia go do pomieszczeń. Na jakość, w tym mikrobiologiczną, powietrza wewnątrz budynków znacząco wpływa skład powietrza zewnętrznego czerpanego do układu wentylacyjnego, Zależności pomiędzy zanieczyszczeniami przedostającymi się z zewnątrz do pomieszczeń i źródłami zanieczyszczeń w pomieszczeniach są ogólnie znane i nikogo nie dziwi fakt, iż człowiek jest jednym z takich źródeł (zanieczyszczenie mikrobiologiczne, emisja zysków ciepła i wilgoci). Konieczność zapewnienia właściwych warunków komfortu cieplnego w pomieszczeniach, szczególnie w czasie rosnącej temperatury powietrza na zewnątrz, wiąże się z koniecznością zastosowania długoterminowego ochładzania powietrza zewnętrznego bądź mieszaniny powietrza zewnętrznego i obiegowego. Proces ten polega na obniżaniu temperatury powietrza w centrali wentylacyjnej poprzez jego kontakt z zimną powierzchnią wymiennika. W wyniku tego, w sezonie letnim, w warunkach klimatycznych Polski następuje częste wykroplenie pary wodnej z powietrza i jej częściowe odstanie w tacy ociekowej zamontowanej pod wymiennikiem. Część zanieczyszczeń mikrobiologicznych zawartych w powietrzu uzdatnianym w wyniku wykroplenia trafia do wody i zalega w tacy ociekowej, w której wraz z upływem czasu i ze względu na idealne warunki do namnażania i rozwoju drobnoustrojów następuje ich zagęszczenie. Wraz z powietrzem nawiewanym mikroorganizmy te mogą w zwiększonej liczbie dostawać się do pomieszczeń.

W ramach badań określone zostanie zagrożenie wtórnego skażenia mikrobiologicznego powietrza w centrali i wentylokonwektorach pochodzące od wody skroplonej na wymiennikach ciepła. Ilościowo i jakościowo określone zostaną gatunki bakterii i grzybów, które mogą zagrażać zdrowiu i życiu człowieka. Przeprowadzone badania realizowane będą z wykorzystaniem zarówno metod klasycznych jak i biologii molekularnej. Badania przeprowadzone zostaną również w kierunku antybiotykooporności i wirulencji tych mikroorganizmów, co ułatwi określenie ich potencjalnej szkodliwości na zdrowie użytkowników pomieszczeń. Badania przeprowadzone będą w pomieszczeniach biurowych, w których aktualnie ludzie spędzają stosunkowo najwięcej czasu. Badania skroplin jako rezerwuaru drobnoustrojów **nie zostały jeszcze** dla naszych warunków klimatycznych przeprowadzone.